

מניעת התעמרות במערך הגריאטרי הדרכות ופיקוח

כתבו: ענבר אבנברג עו"ס מחוזית בגריאטריה
ברברה לנג עו"ס המחלקה לטיפול באלימות
במשפחה ותקיפה מינית

חוקים

• חוק הגנה על חוסים

1966

• חוק העונשין: חובת הדיווח

1989

• חוק למניעת אלימות במשפחה

1991

• חוק למניעת הטרדה מאיימת
• פקודת בריאות העם – חוק למניעת הטרדה מינית

2001

נהלים

- חוזר מנהל רפואה: טיפול בנפגעי אלימות במשפחה, ניצול מיני והזנחה של קטינים וחסרי ישע
- [קישור לחוזר מנהל הרפואה בנושא טיפול בנפגעי אלימות](#)

1990

- חוזרי מנכ"ל:
- [קישור לחוזר בנושא טיפול בזקנים נפגעי התעמרות](#)
- מינוי ועדות קבועות לנושא אלימות במשפחה, ניצול מיני והזנחה של קטינים וחסרי ישע
- איתור זיהוי וטיפול בקטינים נפגעי התעללות והזנחה

2003

- חוזר מנכ"ל: טיפול בחשד לאלימות כנגד חסרי ישע המטופלים במערכת הבריאות
- [קישור לחוזר בנושא טיפול בחשד לאלימות](#)

2012

- חוזר חטיבת הרפואה: חובת הודעה של מוסדות רפואיים על אירועים מיוחדים
- [קישור לחוזר בנושא חובת הודעה על אירועים חריגים](#)

2021

ועדות התעמרות

תפקידי הועדה

הטמעת ויישום
הנוהל, הכשרת
הצוות

חברי הועדה

יו"ר – רופא
מרכז/ת – עו"ס
חבר/ה – אח/ות
ניתן לצרף לועדה
אנשי מקצוע נוספים
רלוונטים

חלות

כל המסגרות
האשפוזיות
בפיקוח משרדי
הבריאות
והרווחה

אחריות

הנהלת המוסד
למנות צוות
לטיפול במניעת
ואיתור התעמרות

תפקיד ועדת ההתעמרות

בניית
תוכניות
הדרכה,
מניעה
ופעולות
הסברה

המלצות
להנהלה על
דרכי פעולה
במקרים
ספציפיים
ודרכים
למניעת
הישנות
המקרים

וידוא
ומימוש
יישום חובת
הידוע
וחובת
הדיווח (על
פי חוק
העונשין)

לפקח,
לנטר
וללוות את
הטיפול
במקרי
התעמרות
או חשד
להתעמרות
במוסד

העלאת
מודעות
הצוותים
במוסדות
לנושא
ההתעמרות
בזקנים

הכשרות

עובדים חדשים נדרשים לקבלת הדרכה ואוריינטציה על המוסד והעבודה.

סיעוד: נוהל 2.1.3 דורש עדכון ידע מקצועי של הצוות הסיעודי, לפתח תוכנית הדרכות שנתית לצוות הסיעודי, הדרכות וישיבות.

עם משבר הקורונה הדרכות הפכו למחלקתיות ולא מוסדיות.

בתוך המוסד נדרש כי יהיו בקרות פנימיות של הצוות הבכיר בשעות לא שגרתיות

המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית פיתחו ערכות הדרכה – הכוללות מערכי שיעור בנושא וחומר מלווה. בוצעו הכשרות הטמעה לערכה. הערכה עתידה לעלות לאתר המשרד.

פותחו 3 לומדות-מניעת התעמרות בזקנים, מניעת אלימות בתוך מערכת זוגית, מניעת התעללות בילדים שהועלו לאתר של המשרד.

קישור ללומדות בנושא התעמרות

מאז 2014 המחלקה לטיפול באלימות במשפחה ותקיפה מינית קיימה עשרות הכשרות בנושא הקמת ועדות אלימות וטיפול בנושא עבור מוסדות.

המוסד נדרש כי יהיו בקרות
פנימיות של הצוות הבכיר בשעות
לא שגרתיות

תפקידי עובדת סוציאלית בצוות בקרה

השירות הסוציאלי במשרד
הבריאות מתווה מדיניות,
בונה קורסים והכשרות
בנושא התעמרות

קיום ימי עיון והכשרות
בנושא לצוותים משותפים
הן במחוז ובקהילה

חיבור וסיוע בפיתוח קשרים
עם הקהילה

הדרכה וייעוץ מקצועי
לעו"ס במוסד לדילמות
שעולות מתוך המסגרת

בדיקת הנעשה במסגרת
הבקורות

תודה על ההקשבה